

Asia C-568/19**Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 98 artiklan 1 kohdan mukainen
ennakkoratkaisupyynnön tiivistelmä****Jättämispäivä:**

25.7.2019

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Espanja)

Ennakkoratkaisupyynnön tekemispäivä:

11.7.2019

Valittaja:

MO

Vastapuoli:

Subdelegación del Gobierno en Toledo

Pääasian kohde

Kolmannen valtion kansalaisen poistaminen Espanjan alueelta.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde ja oikeusperusta

Sen määrittäminen, onko direktiivien välittömän oikeusvaikutuksen rajoja koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaista tulkita unionin tuomioistuimen 23.4.2015 antamaa tuomiota (C-38/14, Zaizoune) siten, että Espanjan viranomaiset ja tuomioistuimet voivat soveltaa suoraan kolmannen valtion kansalaisen vahingoksi jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2008/115/EY.

Sen määrittäminen, pitäisikö Espanjan lainsäädännön ristiriita kyseisen direktiivin kanssa olla ratkaisematta siten, että tätä direktiiviä sovelletaan suoraan kyseisen kansalaisen vahingoksi, ja ratkaista sen sijaan lainsäädäntöuudistuksella tai

unionin oikeudessa säädetyillä keinoilla, joilla valtio velvoitetaan saattamaan direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Oikeusperustana on SEUT 267 artikla.

Ennakkoratkaisukysymys

Onko direktiivien välittömän oikeusvaikutuksen rajoja koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaista tulkita sen 23.4.2015 antamaa tuomiota (C-38/14, Zaizoune) siten, että Espanjan viranomaiset ja tuomioistuimet voivat soveltaa suoraan direktiiviä 2008/115/EY kolmannen valtion kansalaisen vahingoksi ja jättää seuraamuksia koskevat edullisemmat kansalliset säännökset huomiotta ja soveltamatta, jolloin tämän seuraamuksia koskeva vastuu on ankarampi ja rikosoikeudellinen laillisuusperiaate mahdollisesti sivuutetaan; ja pitäisikö Espanjan lainsäädännön ristiriita direktiivin kanssa olla ratkaisematta tällä keinolla ja ratkaista se sen sijaan lainsäädäntöuudistuksella tai unionin oikeudessa säädetyillä keinoilla, joilla valtio velvoitetaan saattamaan direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä?

Viitattut unionin oikeussäännöt

- a. Jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/115/EY. 6 artiklan 1 kohta ja 8 artiklan 1 kohta luettuina yhdessä 4 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa.
- b. Tuomio 23.4.2015, Zaizoune (C-38/14, 41 kohta ja tuomiolauselma).
- c. Tuomio 5.4.1979, Ratti (148/78).
- d. Tuomio 26.2.1986, Marshall (152/84).
- e. Tuomio 8.10.1987, Kolpinghuis Nijmegen BV (80/86).
- f. Tuomio 14.7.1994, Faccini (C-91/92).
- g. Tuomio 26.9.1996, Luciano Arcaro (C-168/95).
- h. Tuomio 11.6.1987, Pretore di Saló (14/86).
- i. Tuomio 8.11.2016, Atanas Ognyanov (C-554/2014).
- j. Tuomio 5.12.2017, M.A.S ja M.B (C-42/17).
- k. Tuomio 9.12.2003, komissio v. Italian tasavalta (C-129/00).

Viitattut kansalliset oikeussäännöt

- a.** Espanjassa oleskelevien ulkomaalaisten oikeuksista ja vapauksista sekä kotouttamisesta 11.1.2000 annettu laki 4/2000 (Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social), sellaisena kuin se on muutettuna 11.12.2009 annetulla lailla 2/2009 (Ley Orgánica 2/2009).
- i.** 53 §:n 1 momentin a kohta: ”Vakavaksi rikkomiseksi katsotaan: a) se, että asianomainen henkilö oleskelee Espanjan alueella laittomasti sen vuoksi, että hän ei ole hankkinut oleskeluoikeuden pidennystä tai oleskelulupaa tai sen voimassaoloaika on päättynyt yli kolme kuukautta aikaisemmin eikä hän ole hakenut sen voimassaoloajan pidentämistä sääntöjenmukaisesti määräajassa.”
 - ii.** 55 §:n 1 momentin b kohta: ”Edellä olevissa pykälissä tarkoitetuista rikkomuksista on määrättävä seuraavanlaiset seuraamukset: – – b) vakavista rikkomisista 501–10 000 euron suuruinen sakko.”
 - iii.** 57 §:n 1 momentti: ”Kun ulkomaalaiset ovat syyllistyneet rikkomisiin ja toiminnan voidaan katsoa olevan tämän lain 53 §:n 1 momentin a, b, c, d ja f kohdassa tarkoitettulla tavalla erittäin vakavaa tai vakavaa, sakon sijaan voidaan suhteellisuusperiaate huomioon ottaen määrätä poistaminen Espanjan alueelta asianmukaisen hallinnollisen menettelyn päätteeksi perustellulla päätöksellä, jossa arvioidaan rikkomisen muodostavia tosiseikkoja.”
 - iv.** 57 §:n 3 momentti: ”Seuraamukseksi ei voida missään tapauksessa määrätä sekä maastapoistamista että sakkoa.”
 - v.** 63 *bis* §:n 2 momentti: ”Tavanomaisessa menettelyssä tehdyn päätöksen maastapoistamisesta on sisällettävä vapaaehtoista täytäntöönpanoa koskeva määräaika, jossa asianomaisen henkilön on lähdettävä maasta. Kyseisen määräajan pituus on 7–30 päivää, ja se alkaa kulua päätöksen tiedoksi antamisesta lukien. Maastapoistamista koskevan päätöksen vapaaehtoista täytäntöönpanoa varten voidaan myöntää asianmukainen määräajan pidennys ottaen huomioon kunkin yksittäistapauksen olosuhteet, kuten oleskelun pituus, mahdollisesti koulua käyvät lapset tai muut perhesiteet ja sosiaaliset siteet.”
 - vi.** 63 §:n 7 momentti (joka koskee etusijalle asetettavaa menettelyä): ”Maastapoistamista koskevan päätöksen täytäntöönpano tässä pykälässä säädetyissä tilanteissa toteutetaan välittömästi.”
- b.** Tribunal Supremon (ylin tuomioistuin) tuomio nro 734, 30.5.2019 (ECLI: ES:TS:2019:1813) ja siinä mainitut tuomiot, kuten tuomio 12.6.2018 (ECLI:ES:TS:2018:2523); tuomio 4.12.2018 (ECLI:ES:TS:2018:4270);

tuomio 19.12.2018 (ECLI:ES:TS:2018:4386) ja tuomio 19.12.2018 (ECLI:ES:TS:2018:4387).

b. Yhteenveto tosiseikoista ja menettelystä pääasiassa

- 1 Kolumbian kansalaista MO:ta vastaan alkoi 14.1.2017 maastapoistamista koskeva seuraamusmenettely, koska tämä oli mahdollisesti rikkonut Espanjassa oleskelevien ulkomaalaisten oikeuksista ja vapauksista sekä kotouttamisesta 11.1.2000 annetun lain 4/2000 (Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social; jäljempänä laki 4/2000) 53 §:n 1 momentin a kohtaa. Asian käsittelylle annettiin etusija.
- 2 MO oli toimittamansa kirjelmän mukaan tullut Espanjaan vuonna 2009, jolloin hän oli 17-vuotias, tätä varten myönnettyllä viisumilla ja äitinsä perheenjäsenenä saamallaan perheenyhdistämistä koskevalla luvalla. Nämä asiakirjat on liitetty kyseiseen kirjelmään. Lisäksi on esitetty voimassa oleva passi, vuoteen 2013 voimassa ollut oleskelukortti ja Talavera de la Reinan kunnan vuonna 2015 antama asuinpaikkatodistus. Asiakirja-aineistoon on liitetty myös joitakin hänen työhistoriaansa koskevia asiakirjoja sekä tiettyjä hänen siteitään osoittavia asiakirjoja, minkä lisäksi on ilmoitettu, ettei hänellä ole rikosrekisteriä ja että hänen asuinpaikkansa on kyseisessä kunnassa. MO väittää, että hän oli aikonut tehdä oleskelustaan laillista, mutta se ei ollut mahdollista, ja että lain 4/2000 mukaisesti hänelle oli määrättävä sakko eikä maastapoistamisesta, kun otetaan huomioon hänen siteensä ja epäedullisten seikkojen puuttuminen.
- 3 Subdelegado del Gobierno en Toledo teki 3.2.2017 maastapoistamista koskevan päätöksen. Siinä viitataan lain 4/2000 53 §:n 1 momentin a kohtaan ja unionin tuomioistuimen 23.4.2015 antamaan tuomioon (C-38/14, Zaizoune), jossa todetaan kyseisen viranomaisen mukaan, että pääsääntönä on maastapoistaminen, eikä näin ollen sakkoa voida määrätä.
- 4 MO nosti kyseisestä päätöksestä kanteen Juzgado de lo Contencioso-Administrativo (maakunnallinen hallintotuomioistuin) ja väitti, että maastapoistamisesta ei ollut oikeasuhteinen, koska Espanjan lain mukaan pelkkä laitton oleskelu, kun henkilöllä on siteitä Espanjaan, voi johtaa ainoastaan sakon määräämiseen.
- 5 Juzgado de lo Contencioso-Administrativo hylkäsi kanteen. Se katsoi, että MO:n väitteet olivat perusteettomia, kun otetaan huomioon unionin tuomioistuimen 23.4.2015 antama tuomio (C-38/14, Zaizoune), jossa on kyse tämän pääasian kohteena olevasta lainsäädännöstä. Kyseisen tuomion mukaan ”jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2008/115/EY ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohtaa ja 8 artiklan 1 kohtaa, luettuina yhdessä 4 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion säännöstölle, jonka nojalla kolmansien maiden kansalaisten

laittomasta oleskelusta kyseisen valtion alueella on määrättävä olosuhteiden mukaan joko sakko tai maastapoistaminen ja jossa nämä kaksi toimenpidettä ovat toisensa pois sulkevia”.

- 6 MO valitti tästä Juzgado de lo Contencioso-Administrativo tuomiosta Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Manchaan (Kastilia-La Manchan itsehallintoalueen ylioikeus), joka on ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuimien. Sillä on epäilyjä siitä, mitä seurauksia unionin tuomioistuimen kyseisestä tuomiosta on Espanjan hallintoviranomaisille ja tuomioistuimille siltä osin kuin kyse on direktiivien välittömästä oikeusvaikutuksesta. Tämän vuoksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle tämän ennakkoratkaisupyynnön.

Pääasian asianosaisten keskeiset perustelut

- 7 MO väittää, että maastapoistamisseuraamus ei ole oikeasuhteinen, koska hänellä on vahvat siteet Espanjaan. Hän vetoaa yksityiskohtaisesti esittämiinsä asiakirjoihin, jotka osoittavat, että hänellä on siteitä työelämään, talouteen ja yhteiskuntaan sekä perhesiteitä. Hänen mukaansa Tribunal Supremo on sallinut maastapoistamisen sakon sijaan ainoastaan silloin, kun pelkän laittoman oleskelun lisäksi on olemassa muita olosuhteita (kuten esimerkiksi paperittomuus ilman, että tiedettäisiin, milloin ja mistä henkilö on tullut maahan, muiden raskauttavien seikkojen ohella), mutta tästä ei ole kyse hänen tapauksessaan, sillä hän ei ole paperiton ja hänellä on täydet siteet Espanjaan. MO vaatii maastapoistamisseuraamuksen kumoamista tai toissijaisesti sen korvaamista sakolla.
- 8 Subdelegación del Gobierno en Toledo väittää, että MO:lla ei ole lupaa oleskella Espanjassa, sillä lupa on vanhentunut. Se toteaa, että unionin tuomioistuimen 23.4.2015 antamasta tuomiosta (C-38/14, Zaizoune) lähtien tällaisissa tapauksissa on sovellettava ainoastaan maastapoistamisseuraamusta eikä määrättävä sakkoa. Se kyseenalaistaa myös MO:n siteet, sillä tällä hetkellä hänellä ei ole töitä, ei taloudellista kapasiteettia eikä riippuvuussuhdetta merkitseviä perhesiteitä.

Yhteenveto ennakkoratkaisupyynnön perusteista

- 9 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin selittää, että lain 4/2000 53 §:n 1 momentin a kohdan mukaan laitton oleskelu on hallinnollinen rikkomus, johon valtio vastaa seuraamusmenettelyllä, jota koskevat valtion rikosoikeuteen tai seuraamuksia koskevaan oikeuteen liittyvät takeet ja jossa voidaan määrätä hallinnollisia seuraamuksia. Alun perin kyseisessä laissa säädettiin laittoman oleskelun seuraamukseksi ainoastaan sakkoa. Lailla 8/2000 tehdyllä uudistuksella maastapoistamisesta tehtiin vaihtoehto sakolle, mutta siinä ei säädetty mitään konkreettista kriteeriä, jonka perusteella olisi valittava jompikumpi seuraamuksista. Laissa 4/2000 säädetään kahdesta menettelystä maastapoistamisen täytäntöönpanoa varten: tavanomaisesta menettelystä (ks. 63

bis §:n 2 momentti) ja etusijalle asetettavasta menettelystä (ks. 63 §:n 7 momentti).

- 10 Tribunal Supremon tässä tilanteessa antaman vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan seuraamuksia koskevan oikeuden periaatteet velvoittavat silloin, jos valitaan ankarampi seuraamus (maastapoistaminen), perustelemaan päätös jollakin muulla kielteisellä perusteella kuin pelkällä laittomalla oleskelulla (kuten esimerkiksi rikosten tekemisellä, henkilöpaperien puuttumisella tai väärennetyjen asiakirjojen käyttämisellä), ja jos mistään niistä ei ole kyse, ei ole hyväksyttävää syytä olla soveltamatta yleisintä säädettyä seuraamusta eli sakkoa. Tietyn aikaa tämä seuraamuksen valintakriteeri perustui siten oikeuskäytännössä esitettyyn tulkintaan.
- 11 Lailla 2/2009 tälle tulkinnalle annettiin kuitenkin lain asema, kun 57 § laadittiin uudelleen siten, että ”*sakon sijaan voidaan suhteellisuusperiaate huomioon ottaen määrätä poistaminen Espanjan alueelta asianmukaisen hallinnollisen menettelyn päätteeksi perustellulla päätöksellä, jossa arvioidaan rikkomisen muodostavia tosiseikkoja”.*
- 12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa, että unionin tuomioistuin totesi 23.4.2015 antamassaan tuomiossa (C-38/14, Zaizoune), jossa oli kyse nyt käsiteltävän pääasian kohteena olevasta lainsäädännöstä, että ”jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi 16.12.2008 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2008/115/EY ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohtaa ja 8 artiklan 1 kohtaa, luettuina yhdessä 4 artiklan 2 ja 3 kohdan kanssa, on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle jäsenvaltion säännöstölle, jonka nojalla kolmansien maiden kansalaisten laittomasta oleskelusta kyseisen valtion alueella on määrättävä olosuhteiden mukaan joko sakko tai maastapoistaminen ja jossa nämä kaksi toimenpidettä ovat toisensa pois sulkevia”.
- 13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että vaikka kyseinen unionin tuomioistuimen tuomio annettiin, kun edellä 11 kohdassa mainittu vuoden 2009 lainsäädäntöuudistus oli jo voimassa, se annettiin ikään kuin edellä 10 kohdassa kuvattu tilanne olisi edelleen voimassa, toisin sanoen ikään kuin kaikki olisi vain oikeuskäytännössä esitettyä tulkintaa (sillä ennakkoratkaisukysymys esitettiin unionin tuomioistuimelle tällä tavoin). Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin korostaa, että on välttämättä otettava huomioon, että maastapoistamisen määräämiselle asetettu lisäperustetta koskeva edellytys, joka perustui alun perin tulkintaan, on lain 2/2009 myötä muuttunut selväksi ja ehdottomaksi lakiin perustuvaksi välttämättömäksi edellytykseksi ja on sitä edelleen.
- 14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että Tribunal Supremo ja monet alemmat tuomioistuimet ovat tulkinneet unionin tuomioistuimen 23.4.2015 antamaa tuomiota (C-38/14, Zaizoune) siten, että siinä annetaan Espanjan hallintoviranomaisille ja tuomioistuimille oikeus olla soveltamatta lain 4/2000

säännöksiä, jotka koskevat sakkorangaistuksen ensisijaisuutta ja tarvetta perustella nimenomaisesti maastapoistaminen.

- 15 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämä merkitsee sitä, että direktiiviä 2008/115/EY sovelletaan suoraan asianomaisen henkilön vahingoksi, jolloin tämän rikosoikeudellinen vastuu on ankarampi, ja että näin ollen kaikki laittomasti maassa oleskelevat kolmannen maan kansalaiset poistetaan maasta (jopa ilman vapaaehtoisen täytöntöönpanon määräaikaan etusijalle asetettavan menettelyn tapauksessa). Direktiiville annetaan toisin sanoen ”käänteinen tai alaspäin kohdistuva vertikaalinen oikeusvaikutus” (valtion suhteessa yksityiseen), joka on hyvin erilainen kuin ”välitön tai ylöspäin kohdistuva vertikaalinen oikeusvaikutus” (yksityisen suhteessa valtioon), johon unionin tuomioistuin on todennut voitavan vedota, jos direktiiviä ei ole saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä.
- 16 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin väittää, että Tribunal Supremon ja muiden alempien tuomioistuinten ratkaisut eivät sen käsityksen mukaan merkitse sitä, että Espanjan lainsäädäntöä tulkitaan direktiivin mukaisesti (mikä olisi ehkä ollut mahdollista ennen lain 4/2000 muuttamista lailla 2/2009), vaan sitä, että kansalliset säännökset jätetään yksinkertaisesti vain soveltamatta seuraamusten osalta kyseisen menettelyn kohteena olevan henkilön vahingoksi. Se katsoo, että kansallisella tuomioistuimella on velvollisuus tulkita kansallista lainsäädäntöä unionin oikeuden mukaisesti (ks. mm. tuomio 8.11.2016, C-554/2014), mutta tälle velvollisuudelle on asetettu rajat unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä.
- 17 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan Tribunal Supremo katsoo, että unionin tuomioistuin on jo ratkaissut ”käänteisen tai alaspäin kohdistuvan vertikaalisen oikeusvaikutuksen” ongelman hyväksyessään sen 23.4.2015 antamassaan tuomiossa (C-38/14, Zaizoune). Tribunal Supremon tulkinnan mukaan tähän tuomioon sisältyy paitsi toteamus Espanjan oikeuden yhteensopimattomuudesta unionin oikeuden kanssa myös Espanjan oikeusviranomaisille annettu määräys soveltaa suoraan direktiiviä yksityisen vahingoksi. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että tuomion tietyt kohdat, kuten 39 kohta, voivat varmasti antaa tässä suhteessa aihetta epäilyyn. Sen mukaan kyseinen tuomio ei kuitenkaan voi mitenkään merkitä tällaista seurausta, sillä siinä tapauksessa unionin tuomioistuimen ratkaisu olisi ristiriidassa sen aikaisemman laajan oikeuskäytännön kanssa.
- 18 Siltä osin kuin viitataan siihen, että valtion on mahdotonta soveltaa direktiiviä suoraan yksityisen vahingoksi ja jättää soveltamatta kansallista lainsäädäntöä (käänteinen tai alaspäin kohdistuva vertikaalinen oikeusvaikutus), ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin muistuttaa ensinnäkin, että 26.2.1986 (C-152/84, Marshall) annetussa tuomiossa katsottiin (46 kohta), että direktiivillä ei sellaisenaan voida luoda velvoitteita yksityiselle ja että direktiivin säännökseen ei sellaisenaan voida vedota tällaista henkilöä vastaan. Vastaavasti se viittaa 11.6.1987 annettuun tuomioon (C-14/86, Pretore di Saló).

- 19 Lisäksi 8.10.1987 annetussa tuomiossa (C-80/86, Kolpinghuis Nijmegen BV) todettiin, että vaikka jäsenvaltion tuomioistuimen on kansallista lainsäädäntöä soveltaessaan tulkittava sitä direktiivin sanamuodon ja tarkoituksen mukaisesti, direktiivillä ei kuitenkaan voi itsessään ja sen soveltamiseksi annetusta jäsenvaltion sisäisestä lainsäädännöstä riippumatta olla sellaista vaikutusta, että direktiivin säännöksiä rikkovien henkilöiden rikosoikeudellinen vastuu syntyisi tai ankaroituisi pelkästään direktiivin perusteella. Yhdenmukaista tulkintaa koskevalle velvollisuudelle on kyseisen tuomion 13 kohdan mukaan ”yhteisön oikeuteen kuuluvista yleisistä oikeusperiaatteista, erityisesti oikeusvarmuuden ja taannehtivuuskiellon periaatteista johtuvat rajoituksensa”. Vastaavasti kyseinen tuomioistuin totesi 11.6.1987 antamassaan tuomiossa (Pretore de Saló v. X, 14/86, Kok. 1987, s. 2545), että direktiivillä ei voi itsessään ja sen soveltamiseksi annetusta jäsenvaltion sisäisestä lainsäädännöstä riippumatta olla sellaista vaikutusta, että direktiivin säännöksiä rikkovien henkilöiden rikosoikeudellinen vastuu syntyisi tai ankaroituisi pelkästään direktiivin perusteella.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa myös 26.9.1996 annettuun tuomioon (C-168/95, Luciano Arcaro), jossa todetaan, että ”yhteisön oikeuteen ei kuulu välinettä, joka sallisi kansallisen tuomioistuimen sulkevan pois sellaisia kansallisia säännöksiä, jotka ovat ristiriidassa täytäntöönpanemattoman direktiivin säännöksen kanssa, kun tähän säännökseen ei voida vedota kansallisessa tuomioistuimessa”, ja muistutetaan kansallisten tuomioistuinten velvollisuudesta tulkita kansallista lainsäädäntöä unionin lainsäädännön valossa ja jonka 42 kohdan mukaan ”tätä kansallisen tuomioistuimen velvollisuutta viitata direktiivin sisältöön tulkittaessa asiaan liittyviä kansallisen oikeuden säännöksiä on kuitenkin rajoitettu silloin, kun tämän tulkinnan perusteella yksityistä vastaan voidaan vedota velvoitteeseen, josta säädetään täytäntöönpanemattomassa direktiivissä tai sitä suuremmalla syyllä silloin, kun tällainen tulkinta johtaa siihen, että näiden säännösten vastaisesti toimiville henkilöille syntyy direktiivin perusteella ja sen täytäntöönpanemiseksi annetun lainsäädännön puuttuessa rikosoikeudellinen vastuu tai että tällainen vastuu ankaroituu (ks. em. asia Kolpinghuis Nijmegen, 13 ja 14 kohta)”.
- 21 Lisäksi 5.12.2017 annetussa tuomiossa (asia C-42/17) korostetaan, että yhdenmukaista tulkintaa koskevalla velvollisuudella voi olla rajoja, kuten rikosoikeudellinen laillisuusperiaate. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tämä seuraamuksia koskeva laillisuusperiaate on kyseenalainen silloin, kun tuomioistuimet jättävät soveltamatta edullisempaa seuraamussäännöstä (jossa säädetään sakosta ja jonka mukaan maastapoistaminen on perusteltava) ja soveltavat direktiiviä suoraan yksityisen vahingoksi.
- 22 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on päättänyt esittää unionin tuomioistuimelle tämän ennakkoratkaisupyyntönsä ja pyytää sen käsittelemistä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 105 artiklassa tarkoitettussa nopeutetussa menettelyssä.